

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Pavlo Tychyna Uman state pedagogical university
Регіональний науково-творчий центр художньої освіти і майстерності
Regional scientific and creative center of art education and skills
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Ivan Zyazyun institute of pedagogical education and adult education of NAPS of Ukraine
Інститут обдарованої дитини НАПН України
Institute of a gifted child of NAPS of Ukraine
Інститут проблем виховання НАПН України
Institute of problems of education of NAPS of Ukraine
Міжнародна федерація хорових диригентів
International Choral Conductors Federation

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ:
ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**THE THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS
OF ART EDUCATION:
ACHIEVEMENTS, PROBLEMS AND PROSPECTS**

Матеріали
ІХ Міжнародної науково-практичної конференції
(23-24 листопада 2022 р.)

Умань
2022
Uman

УДК37.013:7(06)

Т30

Головний редактор:

Терешко І. Г., кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. декана факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Відповідальний редактор:

Калабська В. С., кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету мистецтв з наукової роботи, доцент кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Бикова О. В., кандидат педагогічних наук, в. о. завідувача кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Музика О. Я. кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Радзівіл Т. А., кандидат педагогічних наук, завідувач-доцент кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Семенчук В. В., доцент, завідувач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Заслужений працівник культури України.

Т30

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету мистецтв Уманського державного
педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 4 від 30 листопада 2022 року)*

Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти: здобутки, проблеми та перспективи = Theoretical and methodological aspects of art education: achievements, problems and prospects: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Умань, 21-22 жовт. 2021 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т мистецтв [та ін.] ; [голов. ред. Терешко І. Г. ; відпов. ред. Калабська В. С. ; редкол.: Бикова О. В., Музика О. Я., Радзівіл Т. А., Семенчук В. В. – Умань : Візаві, 2022. – 168 с.

У збірнику опубліковані наукові тези та статті, в яких розкрито актуальні питання здобутків, проблем та перспектив мистецької освіти. Розраховано на спільноту науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, учителів та здобувачів ВО – усіх хто цікавиться проблемами мистецької освіти. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за використані джерела; достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

УДК 37.013:7(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2022

ЗМІСТ

Kaszowska M.

POZIOM KULTURY FIZYCZNEJ W ZABORZE
AUSTRIACKIM PRZED POWSTANIEM
TOWARZYSTWA GIMNASTYCZNEGO SOKÓŁ 8

Skalski D.W., Kowalski D., Czarnecki D., Kreft P.

TRENING FUNKCJONALNY A WYTRZYMAŁOŚĆ W
TEŚCIE COOPERA 12

Бакай С. Ю.

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК СКЛАДОВА
ДУХОВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ТА
ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ (до
300-річчя від дня народження) 16

Балдинюк Д. І., Балдинюк Н. А.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ПІДЛІТКІВ У
ПРОЦЕСІ ХУДОЖНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 21

Волошин П. М.

ЕСТРАДНЕ ВОКАЛЬНО-АНСАМБЛЕВЕ МИСТЕЦТВО
ТА ЙОГО ПРИНЦИПИ 25

Волошина А. В.

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МУЗИКАНТА-
ПЕДАГОГА. ЗАСОБИ ТА ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ 28

Гусак В. А., Бай Ю. М.

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ МУЗИЧНОЇ ФОРМИ
ХОРОВОЇ КОМПОЗИЦІЇ М. ЛЕОНТОВИЧА
«ЩЕДРИК» 32

Ісаєнко Г. П.	
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СЛУХОВОГО САМОКОНТРОЛЮ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ЗАНЯТТЯХ З ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ: СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ	40
Кентеш І. С.	
СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «МІЖКУЛЬТУРНА ВЗАЄМОДІЯ»	44
Локарева Ю. В.	
ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД У МУЗИЧНО- ТЕОРЕТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	45
Мірель І. Я.	
ЩО ТРЕБА ВРАХОВУВАТИ ПРИ РОЗРОБЦІ ЖУРНАЛУ	51
Мазуренко К. І.	
СТАНОВЛЕННЯ ДЖАЗОВОГО МИСТЕЦТВА ЯК ФЕНОМЕНУ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	53
Мирошниченко Г. С.	
ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР	57
Михайличенко Л. А.	
ОБКЛАДИНКА ЯК ОСНОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРИ СТВОРЕННІ КНИГИ	61
Монастирецька А. М.	
РОЗРОБКА ФІРМОВОГО СТИЛЮ ТА LANDING PAGE ЯК СКЛАДОВОЇ БРЕНДБУКУ НОВОСТВОРЕНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ «COZY DENTAL STUDIO»	64

Музика О. Я.	
ТЕМА «ЖИВОПИС НАТЮРМОРТУ В ІНТЕР'ЄРІ» У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ- ХУДОЖНИКІВ	68
Муравко О. О.	
ВПЛИВ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ МОЛОДІ У ВИЩОМУ ХУДОЖНЬОМУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОМУ УЧИЛИЩІ № 5 М. ВІННИЦІ	73
Найда Ю. М., Найда В. Ю.	
РЕПЕРТУАРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА БАЯНІСТА- АКОРДЕОНІСТА НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ КОМПОЗИТОРІВ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ	78
Олійник Т. І., Верталецький А. В.	
ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ У ВИКОНАВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ДИТЯЧОЇ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ	82
Пайхель М. В.	
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АНІМАЦІЙНИХ ТА МОТІОН-ПРОЄКТАХ	86
Панасова О. Д.	
СТВОРЕННЯ ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ФІРМОВОГО СТИЛЮ ДЛЯ КАВ'ЯРНІ	90
Пишна К. О.	
МОЖЛИВОСТІ КОМП'ЮТЕРНИХ ДИЗАЙН- ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	93
Пічкур М. О.	
СИСТЕМНИЙ СИНЕРГІЗМ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО МИТЦЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	96

Подгорінова А. Ю.	
ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ СКЛАДОВОЇ ТВОРЧОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ХОРЕОГРАФІЇ ЗАСОБАМИ ВІЛЬНОГО РУХУ	101
Попов А. О.	
ДОСЛІДЖЕННЯ СТВОРЕННЯ КОНЦЕПТ-АРТУ ДЛЯ ІГОР	104
Постригач Н. О.	
МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У ТУРЕЧЧИНІ	109
Процишина О. Ю.	
АКТИВІЗАЦІЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ НА ЗАНЯТТЯХ СОЛЬНОГО СПІВУ	114
Пушкарюк М. М.	
ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТ-АРТУ ЗА ТЕМОЮ ЦИКЛУ КНИГ «КОРОЛІВСТВО ШИПІВ ТА ТРОЯНД» САРИ ДЖ. МААС	117
Семеренко К. В.	
ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДИКИ ВИКОНАННЯ АНІМАЦІЇ ТРЕЙЛЕРА АБО ТИЗЕРУ	120
Сокальська В. І.	
ВАЖЛИВІСТЬ І АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗРОБКИ АЙДЕНТИКИ СУЧАСНОГО БРЕНДУ	124
Студенікіна В. С.	
АЙДЕНТИКА ЕТИЧНОГО РОЗПЛІДНИКА ХОМ'ЯЧКІВ	127
Тіткова А. В.	
РОЗРОБКА ФІРМОВОГО СТИЛЮ ДЛЯ ЛІНІЇ ДЕКОРАТИВНОЇ КОСМЕТИКИ «TAV BEAUTY WITH ITSELF»	130

Ткаченко Р. С.	
ВІЗУАЛІЗАЦІЯ В ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ З ДИСЦИПЛІН ЖИВОПИС ТА РИСУНОК	134
Устенний Є. А.	
ЦИФРОВИЙ ЖИВОПИС ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО СМАКУ СТАРШОКЛАСНИКІВ	137
Фундовний Д. В.	
СТВОРЕННЯ ТА АНІМАЦІЯ ГРАФІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ В MOTION-ПРОЄКТАХ	141
Цальцалко Д. С.	
ЕЛЕМЕНТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІРМОВОГО СТИЛЮ ПРИ СТВОРЕННІ БРЕНДУ	144
Чжан Їн	
ПОЛІКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ПРЕДМЕТ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	148
Шаура А. Ю., Гаманович П.	
ВПЛИВ КОЛЬОР У НА СПРИЙНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ..	151
Шаура А. Ю., Максименко О. А.	
ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДРУЧНИК ЯК ОДИН ІЗ ЕФЕКТИВНИХ ЗАСОБІВ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	154
Шаура А. Ю., Мороз Є. В.	
ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ В МИСТЕЦТВІ СТВОРЕННЯ ВЕБ-САЙТІВ	156
Шевченко В. І.	
РОЗРОБКА АРТБУКУ НА ОСНОВІ РОЗГЛЯДУ КУЛЬТУРИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН	160
Лисюк К.В.	
МИСТЕЦТВО ЖИВОПИСУ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ УЧНІВ ПРОФІЛЬНИХ ШКІЛ	164

6. Хань Юйцень. Художньо-освітній простір як чинник художньо-творчої самоорганізації майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2016. № 3. С. 112-116.

Подгорінова А. Ю.,
викладач кафедри хореографії та художньої культури,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ СКЛАДОВОЇ ТВОРЧОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ХОРЕОГРАФІЇ ЗАСОБАМИ ВІЛЬНОГО РУХУ

У цей складний для України час наші діти потребують особливої уваги та підтримки. Такою підтримкою та розрадою може стати творчість, зокрема заняття хореографією. Адже танець сприяє не лише фізичному та розумовому розвитку, а й емоційному розвантаженню та покращенню загального стану. І веде дітей у цей чарівний світ танцю учитель хореографії – творча індивідуальність, покликана навчати підростаючі покоління цьому прекрасному мистецтву.

Численні дослідження українських науковців спрямовані на творчу індивідуальність педагога (Л. Мільто, О. Отич та ін.), фахову підготовку майбутнього педагога-хореографа (Л. Андрошук, Т. Благова та ін.), інноваційні техніки танцювально-рухового імпровізаційного характеру (С. Ліпінська, Л. Мова та ін.). Проте застосування танцювально-рухових імпровізаційних технік у процесі навчання майбутніх учителів хореографії потребує більш детального вивчення.

Опираючись на праці дослідників, творчу індивідуальність майбутнього вчителя хореографії можна визначити як сукупність таких особливих анатомо-фізіологічних та психологічних рис, властивостей та якостей особистості, які у процесі творчої навчально-виховної та педагогічної діяльності перетворюються та в подальшому допомагають нестандартно мислити, яскраво проявляти себе у різних сферах та креативно розв'язувати різноманітні ситуації унікальним

чином. У структурі творчої індивідуальності майбутнього вчителя хореографії можна виокремити виконавську, балетмейстерську та педагогічну складові [1, с. 37].

Виконавська складова творчої індивідуальності майбутнього вчителя хореографії – це вміння технічно правильно виконувати танцювальні рухи та наповнювати їх глибоким емоційним змістом, втілюючи неповторну ідею балетмейстера. Цього можна досягти шляхом удосконалення техніки виконання елементів танцю через систематичні тренування тіла, а також, на нашу думку, засобами танцювально-рухових імпровізаційних технік, зокрема через застосування вільного руху у процесі занять.

Вільний рух – це рух тіла у просторі від внутрішнього імпульсу, який можна відчувати через глибоке занурення у власний внутрішній світ та активне слухання самого себе.

Пропонуємо досвід виконання вправ, здобутих на курсі «Психотерапія методом танцювально-рухової терапії: цілісний підхід» (авторка та ведуча курсу – С. Ліпінська).

Налаштуватися на свій внутрішній простір, відчувати власне тіло і познайомитися із собою справжнім, відчувати цей зв'язок із собою дуже допомагає техніка «Боді-джаз» («Танець 7 центрів», авторка техніки – Г. Рот). Вона полягає у протанцюванні, поступовому обережному розрухуванні різних частин, так званих, центрів тіла (1 – голова і шия; 2 – плечі, грудна клітина, лопатки; 3 – живіт, таз, стегна; 4 – коліна; 5 – стопи; 6 – лікті; 7 – кисті). Для глибшого занурення у власний внутрішній простір можна запропонувати учасникам заплющити очі, якщо вони до цього готові. Однак, якщо комусь некомфортно, то не варто цього робити, адже таким чином можна викликати страхи і натрапити на психологічні травми. Якщо ж із заплющеними очима усі почуваються добре, то можна досягти надзвичайного ефекту налаштування на внутрішні відчуття. Адже коли майбутній учитель хореографії спрямовує увагу на різні частини тіла, спостерігає за емоційним станом та образами, які виникають у процесі, тоді народжується справжній вільний рух зсередини.

Вільний рух у просторі (за Р. Лабаном) можна дослідити також через одну із технік імпровізаційного характеру. Здобувачам вищої освіти пропонується переміщуватися у навколишньому просторі різними способами: повільно та швидко, цілеспрямовано та без певної мети, через центр і по периферії, із розплющеними та заплющеними

очима, обличчям чи спиною вперед. Важливо спостерігати за своїми відчуттями під час кожного способу переміщення та знайти для себе найбільш комфортний, той, на який найкраще відгукується тіло.

У сучасних складних умовах ми досліджуємо різні види простору, зокрема, обмежений простір укриття. Адже сигнал повітряної тривоги не заважає незламним українцям продовжувати творче заняття у більш безпечному середовищі. Вільний рух та створення позитивного мікроклімату в групі дозволяє подолати різноманітні перешкоди: напругу під час небезпеки, присутність великої кількості інших людей в укритті, високий рівень стороннього шуму тощо.

Зокрема, цьому сприяє вправа «Дзеркало», що також є корисною для налагодження взаємостосунків у парі та колективі. Виконавці стають обличчям один до одного і виконують своєрідні наслідувальні «дзеркальні рухи». Спочатку один задає рухи, а інший повторює, потім навпаки, а після цього ролі ведучих змінюються не шляхом вербальної домовленості, а під дією внутрішнього імпульсу та за допомогою зорового контакту. Результатом стає краще розуміння партнера, шляхом підлаштування під його рух. Адже тут діє принцип: «Я рухаюся так, як ти, а значить – я тебе розумію» [2, с. 190].

Вправа «Дзеркало» поступово переходить у «Руховий діалог». Один учасник виконує декілька рухів і завмирає у певній позі, інший – намагається уловити характер виконаної комбінації та продовжити рух. І так по черзі, утворюючи танцювальну бесіду. Друга частина вправи включає реакцію одного учасника на попередні рухи іншого, своєрідний «діалог», «змагання». Під час виконання вправи важливо думати тілом, спонтанно реагуючи, щоб передати настрій партнеру. Таким чином можна розповісти цілу історію, імпровізуючи [2, с. 190].

Найкращим показником ефективності застосування вільного руху є відгуки здобувачів після таких занять. Вони характеризують свій стан такими словами: «комфортно», «розслаблено», «гармонійно», «цілісно», «м'яко», «цікаво», «весело» тощо.

Таким чином, техніки танцювально-рухового імпровізаційного характеру, зокрема вільний рух у вправах «Боді-джаз», «Дзеркало» та «Руховий діалог» розвивають у майбутніх учителів навички активного слухання власного тіла, усвідомленого вільного руху, емоційного наповнення танцю та творчого самовираження у просторі, що веде до формування виконавської складової їх творчої індивідуальності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Криворотенко А. Ю. Реалізація педагогічної складової творчої індивідуальності майбутнього вчителя хореографії у процесі роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку. *Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Умань, 19 квітня 2019 р. / ред. кол.: Л. М. Андрощук (гол. ред.), І. Г. Терешко, С. В. Куценко (відпов. ред.). Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. С. 36-39.
2. Криворотенко А. Ю. Формування творчої індивідуальності майбутнього вчителя хореографії в дуетному танці засобами танцювально-рухової терапії // *Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту*: навчально-методичний посібник / упорядник О. А. Плахотнюк. Львів : СПОЛОМ, 2018. Ч. II. С. 185-191.
3. Липинская С. Как вернуть себе Себя Настоящего? Киев, 2013. 296 с.

УДК 659.136.7+7.012

Попов А. О.,
здобувач вищої освіти
Науковий керівник: **Пасько О.М.**,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Київський національний університет технологій та дизайну

ДОСЛІДЖЕННЯ СТВОРЕННЯ КОНЦЕПТ-АРТУ ДЛЯ ІГОР

За час дослідження було виявлено сенс слова «концепт арт». Концепція займає головну та вагому частину під час створення готової продукції. Роль концепту у створенні готового проекту – передати головну ідею та образ створюємого продукту. Концепт арт є початковою стадією створення продукту без якого можна не розраховувати на якісний виріб с цікавою ідеєю. Концептуальна робота завжди була, з початку появи людини, та не тільки її. Є концептуальна продукції яку вже вдосконалюють, шліфують та доводять до розуму. Початкова розробка є у всіх сферах людської